

דַּרְשֵׁנִי קַרְבֵּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א - השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו - במוצ"ש פרשת ויקרא, תשפ"ו

אולי תהיה שם מלחמה באחרית הימים

אולי כבר שמעתם על זה, יש ספר שנקרא 'כלי פז', הוא חובר לפני 426 שנה, חיבר אותו הרב שמואל לניאדו על הנביאים, והוא כותב, אני קורא לכם את הלשון:

"כי זבח לה' בצורה" (ישעיה לז, ו) * [כותב הרב]: **מדינה יש רחוק מבבל שמה בצורה, והיא בין גבול אשור ופרס ובין גבול ארץ אדום, הורמזו שמה, והיא היום תחת ממשלת הישמעאלים, וברוך היודע אמיתתם של דברים, אולי יהיה שם מלחמה באחרית הימים.** זה נכתב לפני 426 שנה. מה שרואים היום כבר ככתב את זה הצדיק הזה מזמן. ומי יודע...

להתחזק בכל דבר

טוב, אז מה עושים? בסדר, ישר כוח. אז זה אחרית הימים, המשיח צריך לבוא כל רגע, בסדר... אבל מה צריך לעשות? - צריכים להתחזק. במה להתחזק? לא משנה במה. במה שתתחזק, זה נחט לבורא עולם.

בספר אורחות יושר של רבי חיים קנייבסקי, כותב בשם הרוקה, בהפטרות יתרו. ישעיהו הנביא בא בשם ה' ומבטיח לאִתְּךָ שכל מלחמה שהוא יצא להילחם ינצח. למה? כיוון שהוא כבש את עיניו מהביט אל הנשים. אחז שמר את העיניים שלו. איזה צדיק!

אתם יודעים מי זה אחז בכלל? זה הבן אדם שהביא מסגר, הלחם את דלתות בית המקדש, סגר את כל בית המקדש, אין עבודה. בנוסף, סגר את כל בתי הכנסיות ובתי המדרשות בכל הארץ. מי שילמד יידק בחרב. אבל מה, הוא שומר את העיניים. הוא סגר את כל הבתי כנסיות. לא שאין תקציבים, לא! אם אני רואה משהו לומד, אני הורג אותו, שמה אין בג"ץ, אין כלום, פשוט הורג אותו.

תשמע, אבל הוא שומר את העיניים. משל היית אומר, טובי לפיך, תשמע, הוא יוצא למלחמה מנצח, למה? הוא שומר את העיניים. אתה יודע, אלו שבאים לעצור את בחורי הישיבות, אז המפקד שאל את העוצר, תגיד, אתה ראת את אמא של הבחור? אומר, לא, אני שומר את העיניים. אני אומר לכם, אפילו בבדיחות של 'קול ששון' זה לא נכנס, לא עובר.

אני לא מבין. ישעיהו הנביא בשם ה', אומר לאִתְּךָ, אתה הולך, אתה מנצח כל המלחמות. למה? כי אתה שומר את העיניים. כן... אבל כנגד שמירת העיניים, הבן אדם הזה סגר את כל בתי כנסיות, אין ישיבות, אין כוללים, אין בתי מדרשות, אין כלום. כלום.

הנקודה הלבנה

אז גם אם בן אדם מרגיש שכולו שחור, יש נקודה אחת לבנה, גם על זה אלוקים מסתכל. זה החידוש. החידוש פה שאלוים מסתכל גם על הנקודה הלבנה, כשהכל מסביב שחור. לא חצי שחור. שאתה הכי למטה שיכול להיות. בורא עולם מסתכל גם על הדברים הטובים.

זה לא, אתה יודע, כמו איך אומרים, עושים איזה סטטיסטיקה, משהו גלובלי כזה, פלוס מינוס, יוצא מסקנה. אין דבר כזה אצל בורא עולם, כל חיזוק שבן אדם מתחזק, בורא עולם שומר לו את החיזוק הזה.

אחז - הבושה שהצילה אותו

בנוסף, הגמרא אומרת במסכת סנהדרין (קד): ומפני מה לא מנו את אחז בתוך המלכים שאין להם חלק לעולם הבא? אומרת הגמרא, כי פעם אחת אחז ראה את ישעיהו הנביא, ואחז התיישב ממנו. מה עשה אחז? לקח את הסלסלה של הכביסה, שם על הראש שלו, שישעיהו לא יראה אותו. וככה, אתה יודע, אחז עבר עם הסלסלה, וישעיהו לא ראה אותו. כיוון שהוא התיישב ממנו, כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו, מוחלים לו על כל עוונותיו.

לא מסתדר! תשמע, לא מסתדר. זה בן אדם שבגללו אף אחד לא לומד. תדמיין לעצמך היום, אין תלמודי תורה, אין ישיבות, אין בתי מדרשות, אין בתי כנסיות, אין כלום. כלום. נו מה? הכל בגלל הרשע הזה. אבל הוא, אתה יודע, פעם אחת הוא התיישב, הוא שם את הסלסלה על הפרצוף שלו והוא עבר, לא נעים לו מישעיהו. תגיד, מישעיהו היה מתייחס לזה בכלל? מישעיהו פעם היה בכלל מסתכל על זה? בכלל לא! אבל בורא עולם כן מסתכל.

לכן כשאנחנו אומרים בוא נתחזק, אתה שואל במה? לא משנה מה. מה שתתחזק, מאוד יקר בעיני ה'. מאוד מאוד מאוד יקר בעיני ה'.

כל המלחמות מה' הן

הגמרא במסכת עבודה זרה (ב), דרש רבי חנינא בר פפא [ויש אומרים בשם רבי שמלאי], לעתיד לבוא הקדוש ברוך הוא מביא ספר תורה בחיקו, ואומר כל מי שעסק בתורה שיבוא ליטול שכרו. מי מגיע הראשונים? הערבים! נו... זה 'משהו' נו ברור מי הראשונים שמגיעים? הערבים... הגיעו כל האומות בערבוביה. אמר בורא עולם, לא לבוא ככה, אחד אחד. טוב, מי תיכנס הראשונה? נכנסה מלכות רומי. לא משנה מה הם טענו, מה בורא עולם אמר להם, יצאו מי המלכות השנייה שנכנסה? מלכות פרס. שואל אותם בורא עולם, מה עשיתם? כבוד אלוקים, תשמע מה עשינו. הרבה גשרים גשרנו, הרבה כרכים כבשנו, הרבה מלחמות עשינו, וכל זה לא עשינו אלא בשביל ישראל ישבו וילמדו תורה.

טוב, מה הקדוש ברוך הוא אומר להם? לא! הגשרים שעשיתם אותם, זה בשביל לקחת מס. זה לא תתם עשיתם גשרים. אבל הם זרקו עלינו טילים. כל הזמן הם זורקים עלינו טילים. אבל הקב"ה שכבשתם, זה לעשות בזה אנגריא. גם סוג של מיסים. אבל מלחמות? אף אחד לא עשה. אני עשיתי מלחמות. שנאמר "ה' איש מלחמה".

אני לא מבין. זאת אומרת, על הגשרים שהם בנו, בורא עולם הסכים איתם שזה באמת הם בנו, רק זה לא היה לשם שמיים. הכרכים שהם כבשו, מסכים איתכם שאתם עשיתם את זה מצוין, אבל זה לא לשם שמיים. מלחמות? אתם לא עשיתם כלום. כלום כלום. אני עשיתי. מה זה אתה עשית? אבל הם זרקו עלינו טילים. כל הזמן הם זורקים עלינו טילים. אבל הקב"ה אומר, לא, זה לא הם. אז מי זה? אלוקים אומר, כל מה שאתה רואה מלחמות, הכל זה אני. לא שיש משהו לא לשם שמיים, לא, אין כלום. אתם כלום. רק בורא עולם הוא איש מלחמה. פלא פלאים.

* זה לשון הפסוק בישיעיה: חֲבַר לְה' מִלָּאָה דָם הַדְּשָׁנָה מִחֶלֶב, מִדָּם קָרִים וְעֵתוּדִים, מִחֶלֶב קְלִיֹּת אֵילִים. פִּי זָבַח לְה' בְּצִבְרָה וְנָטַח גְּדוּל בְּרָעַץ אֲדוּם.

אז יוצא מהגמרא הזאת, כל מה שאתה רואה בעולם, כל המלחמות שמתנהלות עכשיו, תגיד לי, מאיפה זה מגיע הכל, הכל מגיע מאלוקים. חייבים להכניס אמונה בתוך הלב שלנו.

מה לספר בליל הסדר

כותב בספר מנוחה וקדושה, תלמידו של רבי חיים מוולוז'ין, אם תשב עם הבן שלך בליל הסדר ותספר לו את כל הקושיות והתירוצים שנאמרו בכל הראשונים ובכל האחרונים, לא תצא ידי חובת סיפור יציאת מצרים. מה כן צריך לספר? רק גבורות ה', השגחה פרטית שהשגיח על בניו, ואהבתו את בניו גם כשהם היו לא בסדר. רק בזה אתה יוצא ידי חובת סיפור יציאת מצרים.

אתה יכול לספר כל מיני קושיות ותירוצים, איזה מהלכים נחמדים, הכל. זה לא מה שהתורה ציוותה "והגדת לבנך". "והגדת לבנך" זה רק אמונה. כמה בורא עולם השגיח. כמה על כל דבר ודבר היה השגחה פרטית. כמה בורא עולם אוהב את עם ישראל גם כשהם לא בסדר. לא כשהם בסדר. כשהם בסדר ואתה אוהב אותם, זה לא חוכמה. חוכמה שהם לא בסדר, והם בתוך מ"ט שערי טומאה, ואף על פי כן בורא עולם אוהב אותם. זה צריך לספר בליל הסדר.

השגחה פרטית גם בימינו

כל הסיפורים האלו של ההשגחה, איך בורא עולם שומר עלינו עד היום. מזמן שהמלחמה התחילה בתשפ"ד, עד היום, זרקו למעלה מעשרת אלפים טילים. אתה יודע כמה זה? רק הברזלים, עזוב בלי פצצות. רק הברזלים שעפו פה. אתה יודע מה זה יכול לעשות פה? תגיד, אני לא מבין, אז מי שומר פה? איך זה עובד? בורא עולם שומר, מגן, גם שאנחנו לא הכי בסדר. ואין לנו הבנה כמה בורא עולם באמת שומר ומגן. כל המלחמה הזאת רק כדי ללמד כמה בורא עולם באמת באמת אוהב אותנו.

סיפור נהג המונית וההשגחה הפרטית

סיפר איזה יהודי בעל תשובה: ברוך ה' אחרי שחזרתי בתשובה הלכתי ללמוד. חצי יום בבוקר אני לומד. לא יודע שום דבר חוץ מלימוד תורה. בצהריים אני נמצא בבית עם הילדים, ובערך משש בערב אני עובד עם מונית עד בערך שתיים עשרה, מזה אנחנו גבירי מתפרנסים.

יום אחד אמרו לי, יש איזה רב בצפון, ננקע, הוא הלך לדרשות, אין מי שיקח אותו בחזרה לדרום. אז אתה יכול לקחת אותו. אמרתי להם, בשמחה, כן. אמרתי לעצמי, אני צריך עכשיו לנסוע לצפון, משש לדרום, אחר כך לחזור למרכז, לבית שלי. התקשרתי לאשתי, אמרתי לה, היום חד פעמי אני יגיע בערך בשתיים בלילה. בדרך כלל אני לא מאחר, כי אני צריך לקום לתפילה. אמרתי לה, עכשיו הזמן ספיישל, כסף גדול, אני אקח את זה.

באמת נסעתי לצפון, לקחתי את הרב לדרום, אני חוזר הביתה. השעה אולי אחת וחצי. אני עובר באחת התחנות, אני רואה איזה אישה אחת יושבת, אחת וחצי בלילה, תחנה מרוחקת, חשוק שמה באזור, יושבת קוראת תהילים. אני אומר לעצמי, אולי לא ראית טוב. עשיתי פרסה, חזרתי בחזרה. אני נוסע לאט, אני מסתכל, אני רואה, שבאמת זה אישה חרדית יושבת בתחנה קוראת תהילים.

נראה לי מוזר. אחת וחצי בלילה אשה מבוגרת קוראת תהלים, בתחנה מבודדת. עצרתי, פתחתי את החלון, אמרתי, סבתא. מסכנה, היא קפצה מהפחד. אמרתי לה, סבתא, בואי. פחדה, אולי אני ערבי. ראתה שיש לי כיפה על הראש, שמחה מאוד. אמרתי לה, תעלי, אני אקח אותך איפה שאת צריכה. היא אומרת לי, אבל אין לי כסף לשלם. אמרתי לה, בלי כסף, תבואי, תעלי. טוב, אמרתי לה, תגיד, מה, איך הגעת לפה? אמרה, הלכתי לבקר את הבת שלי, וביקשתי מהנהג שיגיד לי כשהוא מגיע לאיזה צומת מסויימת, שאני ארד בצומת, משם יש לי אוטובוס בחזרה לבית שלי. בינתיים אני נרדמתי. כנראה שעלה עוד משהו וגם הוא אמר לנהג שיעצור לו באיזה מקום, והנהג עצר, ובטעות אמר לי הגיעה התחנה, תרדי. הנהג התבלבל - הוריד אותי במקום אחר לגמרי. ירדתי, אחרי שירדתי אני מסתכלת, אני אומרת, וואי, האוטובוס נסע ואני תקועה פה באיזה תחנה בלי כלום. מה אני אעשה?

אמרתי לה, תתקשרי לבן שלך. היא אומרת לי, אני לא יודעת איך משתמשים בטלפון, לא יודעת איך מתקשרים, לא יודעת כלום, לכן אין לי טלפון. אם אתה יכול להתקשר לבן שלי, לפחות להגיד לו שאני נמצאת בידיים טובות, שאני מגיעה הביתה.

באמת התקשרתי לבן, אמרתי לו, תשמע, אמא שלך נמצאת פה, אני מביא אותה הביתה. "מי אתה?" אמרתי, אני נהג מונית, אני מביא אותה. אמר לי הבן אדם, כמה זה עולה הנסיעה? "לא צריך", כבר שילמו לי. לקחתי ספיישל היום, זה היה נסיעה טובה, שילמו לי, אני לא צריך. אומר לי הבן אדם, לא, אני רוצה שתגיד לי כמה זה עולה. אמרתי לו, אני אומר לך, לא צריך. הבן שלה בירר כמה זה בערך עולה, משהו כמו שש מאות שקל. וכשהגענו הבן אמר לי, תראה, אמא שלנו גרה איתנו פה, אני רציתי ליצור קשר עם המשטרה, כי אם יצאה, לא חזרה, ואנחנו לא יודעים מה איתה והשעה מאוחרת, ואין לה טלפון. רצינו לקחת איזה נהג מונית שיתשוב איתנו בכל האזור, אולי אמא ירדה באיזה תחנה. וברוך ה', אתה "ברוך פודה ומציל". תיקח תשלום - בשבילנו שש מאות שקל זה כלום. זה ממש מעט ביחס למה שאתה עושה בשבילנו. אומר לו הבן אדם, אני אומר לך, אני לא רוצה. כבר שילמו לי על זה. אמר לי, תראה, אנחנו משפחת קוקוס, אם פעם תצטרך איזה עזרה, תתקשר אלינו.

יצאתי, אני נוסע, אני אומר, מה זה משפחת קוקוס? מה זה הקוקוס הזה? אני לא מכיר כזה משפחה. אמרתי, עזוב עזוב, זה המצאה של הבן אדם הזה, אין משפחה כזאת. לא מכיר. עזוב אותך. הכל שטויות. עזוב, זה לא עובד, תודה לה'. חזרתי הביתה, הכל היה בסדר. עבר בשלום.

שבע עשרה שנה אחר כך

עברו מאז שבע עשרה שנים. בין הזמנים, אשתי אומרת לי, קח אותי לאיזה שבועיים לחוץ לארץ, נצא קצת להתאוורר. אמרתי, מגיע לאשתי, כל הזמן היא בבית, דואגת, אני רק עובד. מגיע לה. שבועיים אני אקח אותה לחוץ לארץ.

אמרו לי, אל תיקח הרבה כסף איתך, כי יש בחוץ לארץ הרבה אנשים שהם, איך אומרים, אנשים שלא הולכים ארבע אמות בלי נטילת ידיים. אל תיקח איתך כסף. לקחתי איתי רק מה שאני צריך לכמה ימים, פלוס כרטיס ויה שאני יכול למשוך כסף. הייתה לי מפה איפה נמצאים כל הכספומטים שאני יכול למשוך את הכסף.

סיפור האדמו"ר מבלאז'וב – מצות בשואה

סיפור האדמו"ר מבלאז'וב (רבי ישראל שפייר זצ"ל, יום פטירתו א' חשוון): הייתי בשואה, זה היה בשנה האחרונה של המלחמה. זה היה חודש אדר, מיד אחרי פורים. אמרתי לכל ידידי הצרפתי איתי במחנה, אני עכשיו הולך לבקש מהגרמנים שיכינו לי קמח להכין מצות. אמרו לו, רבי, אתה עושה? אתה עושה לבקש מהשטן שיביא לך קמח למצות? יתרונו אמר, לא יתרונו אותי, אנחנו סך הכל רוצים לאכול מצות. אמרו לו, רבי, אבל מה אתה מבקש מצות? אמר, אני מבקש מצות.

הוא יצא מהצרפתי. איך שהוא יצא, אמרנו עליו קדיש. ידענו שהוא לא חוזר, הוא כבר לא חוזר יותר. טוב, אחרי חצי שעה חזר. חשבנו זה תחיית המתים. אמרתי להם: אמרו לי במשרד שמה של הגרמנים, שהם ילחמו את הבקשה לברלין. אם יאשרו את זה, תקבל. טוב, זה גם ברוך ה'. יום של ערב פסח, י"ד בבוקר, מישהו אומר לי, קוראים לך במשרד, אני מגיע למשרד, ואומר לי אחד הקצינים שמה, הבקשה שלך התקבלה. הנה השקית עם הקמח. קמח למצות, אולי לא "שמורה" ולא "ריחיים יד", אבל בשבילנו זה היה יותר ממהדרין מן המהדרין!

וואי, חזרתי לצרפתי, אני לא יודע אם היה יום מאושר בחיים שלי יותר מהרגע הזה. הצטרפנו כולם, היה ריקודים, היה שמחה. באנו, אחד התנדב להביא עצים, אחד מצא איזה פלטת ברזל, זה מצא איזה קערה, הבאנו מיס, לשנו את הקמח הזה, שפכנו אותו על הברזל, הברזל היה חם, יצאו איכשהו מצות. אני לא יודע אם היה יום מאושר בחיים כמו הרגעים האלו שהיו לנו בחיים.

ליל הסדר במחנה

הגיע הערב והתחלנו ליל הסדר. התחלנו ליל הסדר, מה שהיה, התחלנו לעשות, והתחלנו את ההגדה. באמצע ההגדה, פתאום נכנס אחד הקצינים, ואמר לרבי, אתה מכין פה מצות, אתה אוכל פה מצות? הוא לקח את המבוטח, נתן לו מכות עד שאיבד הכרה, לאחר מכן דרך על המצות, רמס אותן, ומחילה מכבודכם גם עשה עליהן צרכים, והלך.

אולי שעתיים אחר כך התעורר האדמו"ר, כולו היה חלוש. הוא אמר, "ממשיכים, ממשיכים". אמר לו, "מה ממשיכים?" אמר, "ממשיכים מה שיש, נמשך". אמר בלחש את המשך ההגדה – מילה פה, מילה שם. ככה אמרנו הגדה, עד שגמרנו. הגענו ל"מוציא-מצה". אמרנו לו, רבי, אני מצות. אמר, יש מצות. מאיפה יש מצות? אמר, כשהגרמני בא לתת לי מכות, הכנסתי את היד שלי, לקחתי חתיכת מצה, ושמתי בכיס. זה היה מצה בגודל מטבע. זהו, זה המצה שנשארה לי.

תראה, לחלק לכולם, אפילו רק פירור, אף אחד לא יקבל. אז אני רוצה לעשות גורל, מי יזכה לקבל את חתיכת המצה הזאת. כולם אמרו לו, רבי, אתה טרחת, אתה קיבלת על זה מכות, אתה תאכל. אמר, לא, אני לא רוצה. אני רוצה שבורא עולם יחליט מי אוכל את המצות האלו.

מי יספר לדור הבא

פתאום היתה שם איזה אישה אחת, היא אומרת לו, רבי, אני חושבת שהבן שלי בגיל שתים עשרה, הוא יאכל את המצות. למה? אמרה, תראה, כבוד הרב, המלחמה יום אחד תיגמר. כבוד הרב, מי יספר לדור הבא איך היה היום מוכנים למות כדי לקיים מצוות? מי יספר את זה? רק הדור הצעיר יספר את זה לדור הבא. ולכן הבן שלי, שהוא הצעיר פה, הוא מגיע לו המצות. אמר לה האדמו"ר, "את צודקת, קחי את המצות, תני לבן שלך". והוא אכל.

סוף המלחמה והקמת הקהילה

סיפור האדמו"ר: סוף אייר, תחילת סיוון, הסתיימה המלחמה והתפוררו היהודים, חלק עלו לארץ ישראל, חלק נשארו באירופה. אני, אחרי חודשיים, עליתי לארצות הברית, ושמה הקמתי בחזרה קהילה חדשה, אספתי את כל השבורים שהיו שם, וברוך ה' הרבה התחברו לקהילה שלנו.

יום אחד הגיעה איזה אישה אחת למשב"ק. אומרת לו, אני רוצה להיכנס לרבי, לדבר איתו. אמר לה, אני מצטער, הרבי לא מקבל נשים. התחילה לבכות – אני רוצה לדבר עם הרבי. אני אומר לך, הרבי לא מקבל נשים. בוכה בוכה, אני רוצה לדבר עם הרבי. טוב, הלך לאדמו"ר. אמר לו האדמו"ר, אם היא כל כך בוכה, תכניס אותה.

היא נכנסת, היא אומרת, כבוד הרב, תראה, אני בשואה התאלמנתי. עכשיו מציעים לי כל מיני שידוכים, ואני לא מכירה מי זה הבן אדם הזה. אולי בחוץ הוא נראה בן אדם טוב, אבל בתוך הבית הוא חיית טרף. אני לא יודעת מי זה הבן אדם הזה. אני רוצה, אם הרב יכול לברר לי על השמות של האנשים. אמר לה הרבי, בטח, אני אעשה לך את זה בשמחה גדולה. את שואלת אותי כללית, או שיש לך איזה שם? כן, יש שם. מה ששם שיש לך? הציעו לי אחד בשם 'ישראל שפייר'. אמר לה האדמו"ר, אני מכיר אותו. הוא מהקהילה שלנו, הוא בן אדם מאוד טוב. תיפגשי איתו. אם תראי שזה הולך טוב, תתחתני איתו.

טוב. שהיא באה לאדמו"ר, זה היה ביום ראשון. וביום שלישי נקבעה הפגישה עם השידוך. כשהגיעה הפגישה, הגיע גם האדמו"ר. אומרת לו האישה, 'רבי, אני לא רוצה להטריח אותך הרבה. אני לא רוצה להטריח אותך. מספיק בררת לי על האנשים. גם אתה תבוא לפגישה לראות מי זה הבן אדם הזה? אני לא רוצה להטריח את הרב'.

אומר לה הרבי, "לא! ישראל שפייר זה אני. גם אני אלמן. כשאני ראינו בשואה שכל אחד על מה חשב, רק איך להינצל, את היחידה שחשבת על הדור הבא. אמרתי, אם יש כזאת אישה כזאת גדולה, שהיא חושבת איך לספר לדור הבא מה יהיה, אמרתי, עם כזאת אישה גדולה, אני רוצה להתחתן". ובסוף התחתנו.

אנחנו הדור שיספר

מי יספר לדור הבא שישבנו בליל הסדר, ואתה יודע, ויש מלחמות, ויהודים באו להתפלל? מי יספר את זה? איזה סיפורים אלו. זה סיפורים שאתה לא שומע אותם בכלל. אתה לא שומע את הסיפורים האלו היום. זה סיפורים שאתה שמעת אותם לפני אלפיים שנה, וזרקו פצצות על ירושלים ואנשים אף על פי התפללו. איך זה נשמע לך? וואי, איזה צדיקים! זה אנתוני היום! אז זהו, זה הדור הבא. תספר לדור הבא. מי יספר לדור הבא? אנחנו נספר לדור הבא שזכינו להיות בזכה דור, שבורא עולם כל כך מראה את השגחתו ואהבתו עלינו.

לכן כל אחד עכשיו, בזמנים האלו, יראה להתחזק. וכל חזיון קטן, כל חזיון, לא משנה מה, מאוד יקר בעיני ה'. ולהכין את ליל הסדר, להכין את האמונה והביטחון, והשם יעזורנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.

ברוך ה', השבוע הראשון עבר בשלום. יום שישי אני מגיע לאכסניה, ואומר לי הבן אדם, אכסניה זה עולה מאתיים דולר לשבת. אכסניה כזאת פשוטה, מאתיים דולר. אני מסתכל בארנקי, יש לי שלושים דולר, אז מה שיש לי, טוב, אמרתי, טוב, אני עכשיו הולך למשוך בכספומט. הלכתי לכספומט לפי הכתובת שהייתה לי. בנק אחד, עבר מקום, נסגר. הלכתי לבנק השני, אני בא למשוך, הפעולה בוטלה. אני אומר, מה זה, אבל יש לי כסף בחשבון. מכניס עוד פעם את הכרטיס, הפעולה בוטלה. עוד פעם אני מכניס, הפעולה בוטלה.

אשתי אומרת לי, מה עושים, עוד שלוש שעות שבת. נו, ומה עושים עכשיו? אמרתי לה, גם אני לא יודע מה עושים. תנסה עוד פעם. ניסיונו, אמרנו 'שיר למעלות'... אין שינוי, כל פעם הפעולה בוטלה! אשתי אומרת לי, להישאר פה, לריב עם הכספומט, לא יעזור לנו. צריכים לחפש איזה מקום איפה להיות בשבת.

איך עכשיו מוצאים מקום לשבת, איפה אני אדע מי זה פה יהודי לא יהודי? היא אומרת לי, בוא נעבור פה בבתיים, אם מישהו יש לו מזווה – יהודי. טוב, אנחנו הולכים שעה וחצי מסתובבים, מזווה אחת לא ראינו, אין מזווה.

אמרתי לאשתי, תבל שאנחנו ביחד הולכים. אני אלך בצד הזה ואת תלכי בצד שני, פשוט כל אחד יחפש. אחרי אולי איזה חצי שעה, אשתי צועקת, יש פה מזווה! באתי, דפקתי על הדלת, פתח לי איזה ילד אחד עם פאות. אמרתי, וואי! איפה אבא? קרא לאבא שלו. סיפרתי לו פחות או יותר את המצב שלנו, אומר לי, בטח, בוא תיכנס. אמרתי לו, שיש לנו אוכל באוטו, הכל מסודר, רק שאנחנו נתקענו בלי מקום. אומר לי, לא צריך שום דבר, הכל עלינו.

הלכנו, הבאנו את האוטו, ממש כשהגענו היה סמוך לכניסת שבת, כבר לא היה הרבה זמן להתארגן, פשוט החלפתי את הבגדים ויצאתי איתו לבית כנסת להתפלל. בערב היינו מאוד עייפים מכל הנסיעה. ישבנו שולחן שבת, אכלנו קצת, ואחר כך הלכנו לישון.

בבוקר, בחמין שישבנו לאכול, שוחחנו – מאיפה אתה, מה אתה עושה וכולי – שיחה רגילה של היכרות. ואז שאלתי אותו, מה שם המשפחה שלך? הוא אומר לי, קוקוס.

אמרתי, מה 'קוקוס'? מוצלל לי מוכר ה'קוקוס' הזה מאיזה מקום! אני אומר לו, תגיד לי, פעם גרת בארץ ישראל? אמר לי, נכון, אנחנו גם אמריקאים גם ישראלים. אומר לו, תגיד, הייתה לך בבית איזה סבתא אחת? אומר לי, מה, אתה רק באת לפה כמה ימים, כבר אתה יודע מה יש בבית? מאיפה אתה יודע את זה?

סיפרתי לו, תשמע, אני לפני שבע עשרה שנים לקחתי את אמא שלך, שהיא נתקעה באיזה תחנה ככה באמצע הלילה, והבאתי אותה אליך לבית.

הבן אדם היה בהלם, אומר לי, "אתה זה הבן אדם? אתה זה הנהג מונית שהבאת את אמא שלי?" הוא התיישב, קם, חיבק אותי, נישק אותי, ואמר לי, אני שבע עשרה שנה מחכה לך, מתי אני יכול לפרוע לך את החוב?! ברוך ה', בורא עולם גלגל שתבוא עד אליי הביתה.

עכשיו, תראה, אמא שלי מאוד רצתה להיות בארץ ישראל. אמא שלי היא אלמנה, בודדה, רצתה לעלות לארץ ישראל. אמרנו, מה, אנחנו נשאיר את אמא לבד? אז אנחנו עלינו לארץ עם אמא. לפני עשר שנים אמא נפטרה. חזרנו בחזרה לארצות הברית. אנחנו גרים פה.

תראה, אם היית מסתובב עוד שעתיים, אין פה מזווה בכל האזור. המזווה היחידה שבכל האזור פה, זה לא אנתוני. ובורא עולם גלגל את הכל, כדי שבורא עולם יפגע את החוב אחרי שבע עשרה שנים, שאתה התגלגל ותגיע בדיוק לפה.

ממלא כל עלמין, מסובב כל עלמין, לית אתר פנוי מיניה.

את הרעיון הזה צריך לספר ביציאת מצרים. את ההשגחה של ה'. כמה בורא עולם משגיח ונותן, שמי שהולך עם ה' יד ביד, בורא עולם הולך איתו גם כן יד ביד. וככל שאדם יותר דבק באמונה חושית בהשגחה שחופפת עליו כל רגע, כך יש לו יותר סיעתא אשמיא, יותר הצלחה וישועות.

ניקיונות הפסח ושמירת היהדות

גם כל שנה מזכירים מה שאמר הרב שטיינמן. אלו שסגרו את הבית [אולי השנה בגלל המלחמה (גבורת הארי תשפ"ו)] זה לא מתאפשר, אבל אלו שסגרו את הבית ואמרו שהבעל לא קרבן עולה ויורד, ואבק זה לא חמץ, ואתה יודע, ואלו מיני סיפורים – וסגרו את הבית, ואת הבית שלהם לא ניקו לפסח. הלכו לאיזה בית מלון, חזרו אחרי שבעה ימים ושלוש על ישראל.

אומר הרב שטיינמן, גם אם הילדים שלהם היו עדיין דתיים, הנכדים כבר התחתנו עם נוצריות. כך הוא אמר. הוא אמר, תדע לך שכל היהדות עוברת דרך מה שרואים אצל אמא. וכשרואים אצל אמא איך אמא נזרת מחמץ, ואיך אמא דואגת שהבית יהיה נקי, זה משאיר את הילדים בתוך המשפחה, בתוך היהדות.

לכן כשבן אדם, כל אחד רואה את הניקיונות, תשמח. בורא עולם שלח לך פרס עכשיו, זה פרס! לכן הניקיונות של פסח, בן אדם שימח בהם מאוד מאוד.

כוחה של מילה טובה

עוד דבר. יש הרבה לחץ, ולכן לא לשכוח להגיד מילה טובה. אי אפשר לדעת מה הפעולות שאתה עושה בזמנים האלו, במילה טובה לנצח אתה חורט מה שאתה יכול לעשות ברגעים האלו.

כשנפטר הרב שלום דב ליפשיץ, זה המנכ"ל של יד לאחים. הגיע איזה תלמיד חכם גדול מאוד, בא לנחם את המשפחה. שאלו אותו, היה לך קשר עם אבא? אמר, לא, אני לא מכיר את אבא, אין לי קשר אליו, אבל אספר לך מה כן הקשר שהיה לי.

אני הייתי בחור מאוד חלש, מאוד פשוט, אף אחד בישיבה לא החזיק ממני בכלל. יום אחד, לא יודע איך, התגלגלתי, הגעתי לרמת גן, וישבתי שם באיזה בית מדרש, איזה מקום, ישבתי למדתי. מי שנכנס, זה אבא שלכם, הרב ליפשיץ. הוא נישב אליי, הוא אומר לי, אני באתי פה להיפגש עם איזה אחד הגבירים הגדולים, ואני רואה את הבניינים הגדולים האלו. אני אומר לעצמי, מי מחזיק את הבניינים האלו? מי מחזיק את הבניינים? ואני הולך מסתובב ואני אומר לעצמי, לא יודע מה הולך. פתאום אני רואה אותך יושב לומד. הבנתי איך בורא עולם מחזיק את כל הבניינים. זה אתה, שאתה לומד תורה.

הוא אמר את זה מכל הלב. הרגשתי את זה. הוא לא אמר רק סתם, אתה יודע, בשביל לצאת ידי חובה. באמת הוא אמר לי את זה מכל הלב. כשהוא יצא, אני פתאום קיבלתי בתוכי חשק ללמוד. אם אתה רואה לאיפה שהגעתי, זה מהמילה הטובה שהוא אמר לי. זה המילה הטובה שהוא אמר לי, מה יצאה לי כל ההצלחה שלי בחיים. אתה לא יודע, לפעמים ברגע אחד, במילה טובה, מה אתה יכול לעשות.